

Santaka

Laikraštis leidžiamas nuo 1945 metų.

2
PSL.PROFESINIO
RENGIMO SKYRIUI
SUTEIKTAS DAR
VIENAS ŠANSAS.

VILKAVIŠKIO KRAŠTO LAIKRAŠTIS

Dvaro dvasią atgaivino šokis ir kvapas, muzika ir dailės paroda

Renata VITKAUSKIENĖ

„Europos paveldo dienos Lietuvoje vyksta 26-ąjį kartą. Joms skirtas renginys Paežerių dvare – vienas iš maždaug trijų šimtų, surengtų visoje šalyje, – sveikindama susirinkusiuosius Paežerių dvare sakė Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės skyriaus vedėja Violeta Kasperavičiūtė. – Šių metų šūkis „Pažink ir pramogauk!“ Pažinę kultūros paveldą jį ir pamilstame. Pažūrėkime į paveldą linksmi, pasidžiaukime tuo, ką turime!“

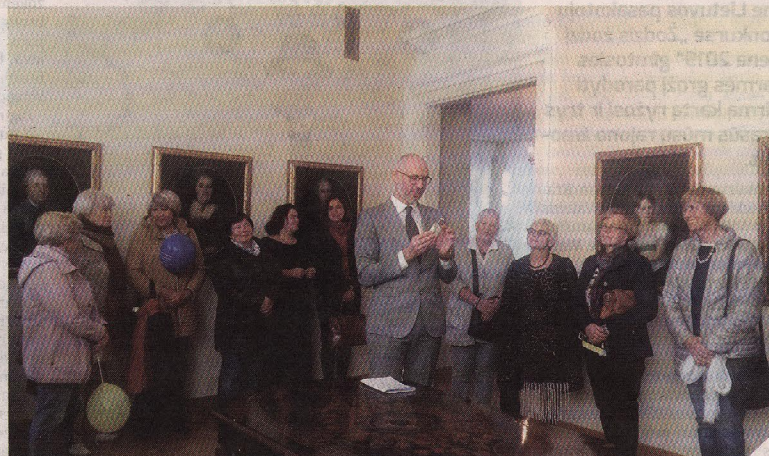
Rūmų prieigose sutikti Vilkaviškio kultūros centro jaunimo pučiamųjų instrumentų orkestro (vad. S. Mickevičius) nuotaikingos muzikos ir šokėjų (vad. Sonata Jankienė), renginio dalyviai buvo pakviesti į paveikslų parodos atidarymą.

Po jo visiems metams dvaro menėse liko kabėti parodos „Mecenato dovanos atvyksta į gimtinę“ paveikslai – garsaus kolekcininko Mykolo Žilinsko sukaupto dailės lobyno dalis. Kaip sakė renginį vedusi Suvalkijos (Studivos) kultūros centro-muziejaus darbuotoja Virginija Samuolienė, kolekcija apima Paežerių dvaro rūmams artimą laikotarpį – XVIII a. pab. – XX a. pr. Drobėse – to meto diduomenės gyvensena, pomėgiai. Parodoje dominuoja reprezentaciniai didikų, mokslininkų portretai. Jie liudija tų laikų diduomenės norą įsiamžinti, domėjimąsi politika ir mokslu. Beje, ką tik, rugsėjo 29 dieną, buvo minimos mecenato M. Žilinsko 115-osios gimimo metinės.

Pirmieji parodą apžiūrėjo svečiai, Europos paveldo dienos proga atvykę į Paežerių dvarą iš Vilniaus, Kauno miestų bei iš mūsų rajono. Vilkaviškiečiams šikart bene gausiausiai atstovavo asociacijos „Senų vežimų“ klubo nariai.

Pasklidusius po rūmų menes apžiūrėti Europos dailininkų XVIII a. pab. – XX a. pr. tapytų paveikslų žmones lydėjo Marijampolės kultūros centro ansamblio „Cantare“ (vad. Svetlana Maurutienė) romantiška dvarų muzika. Tačiau kai kamerinis ansamblis užgrojo polonezą, ši melodija visus vėl sutelkė į biliardo salę prie muzikantų.

Čia buvo pristatytas lektorius, architektūrologas, architektas Marius Daraškevičius. Jo mokslinio darbo sritis yra XVIII a. pab. – XX a. pr. Europos architektūros, taikomosios ir dekoratyvinės dailės istorija bei teorija, Rytų Europos (Lietuvos, Baltarusijos, rytų Palenkės) architektūra ir taikomoji bei dekoratyvinė dailė (rūmai, dvarai, interjeras), Lietuvos bajorų materialinė kultūra, ypač susijusi su valgomąjo kultūra. Menotyro doktoranto šiuo metu rašomos disertacijos tema – „Valgomasis Lietuvos dvarininkų namuose XIX amžiuje“. Dalydamasis šių sričių žiniomis, lektorius vedė autorinę eks-

▣ Ekskursijos vadovas Marius Daraškevičius dvaro menę iškvėpino itališku odekolonu, kuriu joje galėjo dvelkti XVIII a. pabaigoje – XX a. pradžioje.

Autorės nuotr.

kursiją po rūmų reprezentacines, privačias ir tarnybines patalpas. Ekskursantai išgirdo pasakojimus apie XVIII–XIX a. aristokratijos gyvensenos ypatybes, lėmusias savitą rūmų suplanavimą bei patalpų puošybą.

Ekskursijos dalyviai galėjo pasijusti tarsi dvaro šeimininko svarbūs svečiai, kurie buvo priimami parodant didžiausią pagarbą. Juk tikrai ne kiekvienas asmuo, peržengęs rūmų slenktį, griežiant muzikantams šoko polonezą gražiojoje Mūzų salėje. O Europos paveldo dienų dalyviai šok! Jie taip pat išgirdo apie svečių susodinimo valgomajame kelis variantus ir asmenis prie stalo paskirtų skirtingų vietų reikšmę, apie rusiš-

ką, prancūzišką stalo dengimo būdus.

Klausantis M. Daraškevičiaus buvo galima įsivaizduoti, kaip keičiantis sezonams į dvarą atvyksta apmušėjai, kurie pakeičia visą rūmų tekstilę, uosti kvapą odekolonu, kuriu ta pati italų šeima pagal tą patį receptą iki šiol gamina nuo 1709 m. metų ir kuriuo galėjo kvėpėti Paežerių dvaro rūmų menės...

„Ar gali senas dvaras dar kuo nors nustebinti, ar galima dar jame atrasti kažką naujo, nepažinto?“ – rūpėjo dabartiniams Paežerių dvaro šeimininkams. Dvaras tikrai nustebino, atgijęs dar negirdėtos istorijoje, praturtėjęs dailės paveldo eksponatais.